

BOCINS DE LLENGUA
Full informatiu del Servei d'Assessorament
Lingüístic

A/e: assessoramentsantboi@cpl.cat

Tel.: 93 652 95 85

Núm. 1: La representació de dones i homes a la llengua

Introducció

El llenguatge és un mirall de la societat que l'utilitza i la presència encara ara de pràctiques discriminatòries en l'ús de la llengua és senyal de l'existència de sexisme en la nostra cultura.

Cal, doncs, modificar i eliminar tant com sigui possible aquesta tendència i adaptar el llenguatge a les noves necessitats de la societat actual sense perdre de vista que l'objectiu principal dels textos és comunicar i que la forma, malgrat que és important, no ha d'impedir la comprensió del missatge. Per això, hem d'intentar de trobar **l'equilibri** entre la utilització d'un llenguatge no discriminatori i l'expressió més clara i simple possible.

Fórmules per evitar en els textos la discriminació per raó de sexe

1. Utilització d'un genèric

Una de les fórmules més efectives és, sempre que sigui possible, fer servir **genèrics** com ara: *alumnat, personal administratiu, persones adultes, equip directiu o direcció, ciutadania, societat, humanitat, població, jovent, joventut, agrupació, entitat, veïnat* (d'un barri), *comunitat* (d'un edifici) i d'altres.

2. Simplificació d'articles i de preposicions

És preferible **no repetir** les preposicions i els articles que precedeixin una forma doble:

Cal la signatura del director o directora (i no pas del director o de la directora)

3. Simplificació d'adjectius

Si fem servir denominacions dobles i apareixen a la frase altres paraules que també hi han de concordar, com ara adjectius, **no és necessari** que tinguin una forma doble. Amb l'objectiu de facilitar la lectura del text, es recomana de fer servir una sola forma i de fer-la concordar amb el substantiu més proper.

En lloc de:

Quan siguin escollides les monitores i escollits els monitors...

És preferible:

Quan siguin escollides les monitores i monitors...

Pel que fa a l'ordre dels termes, cal evitar que el masculí precedeixi sempre el femení. És millor anar-los alternant:

*Benvolgudes mares i benvolguts pares,
Els pares i les mares que participaran a la trobada...*

4. Formes abreujades

Un altre sistema per incloure explícitament tots dos gèneres dins d'un text és adjuntar la terminació femenina a la masculina després d'una **barra inclinada**.

Aquest procediment és només adequat per a textos **breus i esquemàtics** com ara impresos, llistes, etc. perquè en altres textos en dificulta la comprensió i la lectura.

Hi ha diferents sistemes per establir **quina ha de ser la terminació femenina** després de la barra inclinada:

- Si la forma masculina no té cap marca i la femenina acaba en **a**, es pot escriure una **a** després de la barra:

*Director/a
Senyor/a*

- També es pot escriure una **a** després de la barra si el femení acaba en **a** i el masculí acaba en **e/o**:

*Mestre/a
Mosso/a*

- Quan la forma femenina té la terminació **-essa**, aquesta és la que s'escriu darrere de la barra:

Metge/essa

- Si el femení i el masculí presenten altres diferències ortogràfiques, es pot escriure la terminació femenina **des de la vocal tònica inclusivament de la forma femenina:**

Funcionari/ària
Administratiu/iva
Psicòleg/òloga
Interí/ina

- Pel que fa a les denominacions dobles en plural, es proposa d'escriure la terminació del femení plural **a partir de la vocal tònica inclusivament de la forma femenina:**

Directors/ores
Advocats/ades

En l'encapçalament de les cartes i les circulars, es poden fer servir tota una sèrie de possibilitats:

Benvolgut company/Benvolguda companya,
Benvolguda companya/Benvolgut company,
Benvolguda companya, benvolgut company,
Benvolgut company, benvolguda companya,
Benvolgut/uda company/a,
Benvolgut company,
Benvolguda companya,

Podeu trobar més informació sobre aquest tema a:

- *Marcar les diferències: la representació de dones i homes a la llengua.* Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència, 2005

<http://www6.gencat.net/llengcat/publicacions/marcar/index.htm>

- *Llenguatge administratiu igualitari*
Ajuntament de Mtaró i CNL Maresme-Mataró, 2003
- *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos* (capítol X: "El sexisme en el llenguatge"
Eumo Editorial, 3 a edició